

Quina bandera hi posem?

Decidir la composició i els colors de la bandera de la futura, i vull pensar que propera, República catalana és el menor dels problemes que tenim plantejats com a país, com a moviment independentista o com a Esquerra Independentista. És una qüestió secundària i gairebé irrellevant que no mereix gaire més que un breu article de 3.000 caràcters com aquest.

Sempre s'ha dit que la bandera del país, dels Països Catalans, és la de les quatre barres, que l'estelada és només una ensenya de lluita, de reivindicació i que, un cop assolida la sobirania, seria l'anomenada Senyera (la sang-i-or?) la que s'enfilaria per un dels pals de la seu de les Nacions Unides. Aquest plantejament, però, potser no és tan lògic ni evident com podria semblar. Primer perquè són molts -majoria, de fet- els casos en els quals després d'un procés d'autodeterminació i d'assoliment de l'independència, el nou estat opta per una nova iconografia que l'identifiqui superant antics referents més o menys desvirtuats. En segon lloc perquè les quatre barres no són patrimoni exclusiu de la nació catalana i els altres territoris propers i amics, com l'Aragó, la Provença o, amb un pal menys, el comtat de Foix, que l'utilitzen mereixen poder seguir fent-ho sense que se'ls confongui amb el futur nou estat. Encara més, fins i tot és més que probable que, en un dels quarters del seu escut, el Regne d'Espanya hi mantingui les quatre barres. La tercera raó és de tipus intern i procedimental. Com que és possible que el procés cap a la República no es faci de forma simultània a la totalitat dels Països Catalans, en aquells territoris que s'hi incorporin posteriorment les quatre barres han de poder seguir figurant en els escuts i banderes sense que això plantegi conflictes o confusions innecessàries. Així quedaria més clar que una cosa és l'estat i l'altra la nació i que, temporalment, els seus límits podrien no coincidir.

Per últim, seria bo que l'estelada fos la bandera de la futura República per una qüestió de concepte, ideològica, per deixar clar que sí, que és evident que tenim una història, un passat, uns trets identitaris heretats i una llengua mil·lenària que expliquen que sigui precisament en aquest tros del planeta on ens proposem construir un projecte nacional. Ara bé, allò que farem serà inevitablement nou, i no es tractarà tant de passar comptes amb el passat sinó de treballar per un futur diferent i millor. Per això és bo que la bandera porti quatre barres, per recordar d'on venim, però també un estel, per explicar al món i a nosaltres mateixos que comencem de nou i que volem fer-ho bé. I sí, seria fantàstic que l'estel fos roig, no per sentir-nos més guanyadors, aquells que l'hem portat des de fa una colla d'anys, sinó perquè això voldria dir que en el procés cap a la independència, l'esquerra (no només l'estrictament independentista) i els sectors populars han estat capaços de participar-hi amb prou força i organització per marcar una agenda social potent en el procés constituent. Tinc la sensació, però, que d'altres sectors socials i ideològics s'estan movent més i millor.